

Adaptation, Standardization and Psychometric Properties of Sternberg's Love Story Questionnaire Using Multidimensional Question-Answer Theoretical Models (MIRT) Women's Version

Behnam Abdollahi¹, Abolfazl Karai², Asghar Minaei³, and Mehdi Davaii⁴

1. Doctoral student in the field of counseling, Tehran branch of Azad University, Tehran, Iran. Email: behnamabd@yahoo.com
2. Corresponding author, Psychology department, Semnan azad university, Semnan, Iran. Email: abolfazlkarami1@gmail.com
3. Department of of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Alzahra University, Tehran, Iran. Email: asghar.minaei@yahoo.com
4. Department of of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Alzahra University, Tehran, Iran. Email: davaii@yahoo.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received 13 July 2024
Received in revised form 13 December 2024
Accepted 6 January 2025
Available online 23 September 2025

Keywords:

Love story,
Marital satisfaction,
Multidimensional model of question-answer theory,
Psychometric properties,

ABSTRACT

Objective: One of the main concerns of researchers has been the measurement and evaluation of marital interactions. The love story is one of the most important structures that is always considered by family counselors to evaluate the marital behavior of couples and guide them. This research was conducted in order to adapt, standardize and psychometric properties of Sternberg's Love Story Questionnaire.

Method: This research is of developmental type and its statistical population included all married women less than 50 years old in Tehran in 1400. Using available sampling, 556 people were selected. In addition to Sternberg's localized love story questionnaire, Enrich's Marital Satisfaction Questionnaire was also used. The data were analyzed with R software version 4.3.1 and with the question-response theory approach using the multidimensional model of the theory's graded response

Results: The results showed that the localized questionnaire of Sternberg's love story includes 26 dimensions in Iranian society. Also, a positive and significant correlation was observed between the dimensions of Sternberg's Love Story Questionnaire and Enrich's Marital Satisfaction Questionnaire, which indicates the appropriate criterion validity of the tool. The reliability of the tool was calculated through Cronbach's alpha for all 26 dimensions of the factor above .6, which indicates the good reliability of the tool.

Conclusions: The results of this research show that Sternberg's native love story questionnaire has sufficient validity and reliability and can be used as a suitable tool to evaluate the 26 dimensions of love story in married women under 50 years of age.

Cite this article: Abdollahi, B., Karai, A., Minaei, A. & Davaii, M. (2025). Adaptation, Standardization and Psychometric Properties of Sternberg's Love Story Questionnaire Using Multidimensional Question-Answer Theoretical Models (MIRT) Women's Version. *Journal of Woman and Family Studies*, 13 (3), 138-158. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2025.48847.3143>

© Author(s) retain the copyright.

Publisher: Alzahra University.

DOI: <https://doi.org/10.22051/jwfs.2025.48847.3143>

Introduction

Marriage and family formation are among the most fundamental social institutions, playing a crucial role in fulfilling emotional, psychological, social needs and the survival of the human species (Preston-Whyte, 2024; Mahmudulhassan & Abuzar, 2024; Chiu & Yeoh, 2021). Research has shown that stable marriages contribute to improved mental health, life satisfaction, and the enhancement of social capital (Jung & Hull, 2023; Huntington, Stanley, Doss, & Rhoades, 2022; Jace & Makridis, 2021). Conversely, stressful or unsuccessful marriages are associated with increased depression, anxiety, and reduced social functioning (Damota, 2019). Additionally, in Islamic culture, marriage holds a special place, and the Holy Quran regards it as a sign of divine mercy and affection (Quran, 30:21), while the teachings of the Prophet and Imams emphasize its importance (Kabiri Rad et al., 2023). In Iran, given demographic challenges such as declining marriage and fertility rates, family strengthening is regarded as a fundamental strategy in social policymaking (Supreme Leader of Iran, 2015). This issue is also of global significance as many countries face rising rates of singleness, delayed marriage, and reduced fertility (United Nations, 2021).

Love, as one of the most complex human phenomena, plays a key role in the quality and each individual possesses a unique "love story" shaped by personal beliefs, experiences, and values, which influences marital expectations and behaviors (Naeem, et al., 2023). Sternberg introduced more than 25 types of love stories, some of which, such as the "Collaborative Story," are associated with higher marital satisfaction, while others, like the "Tragic Story," are linked to conflict and lower satisfaction (Sternberg & Sternberg, 2024). Research has shown that similarity in love stories between spouses enhances mutual understanding and marital satisfaction, whereas mismatches can lead to misunderstandings and reduced relationship quality (Nabila & Gunawan, 2023). Therefore, adapting and standardizing S... eeergss Lee Srrry eeiii aaaa eee rrr eee rranrrnn nrrttt y—which has unique cultural characteristics—is essential, since beliefs and love stories vary across cultures (Karandashev & Karandashev, 2019; Wallerstein, 2019; Karandashev, 2019). The use of advanced models such as the Multidimensional Item Response Theory (MIRT) allows for more precise analysis of the psychometric properties and multidimensional structure of the tool (Reckase, 2006; Immekus, et al., 2019; Dongbo, 2024). Accordingly, the present study aims to localize, aaaaaaaaæ, add eaeaeaeae sss yrrrrrr rr eaeaeaeie ff Srrreeeggs Lee Srrry ueeiii aaaa eee among married Iranian women and to examine its relationship with marital satisfaction.

Method

Describe The present study is descriptive and psychometric in nature, aiming to examine and aaaaaaaaæ eee eeee sss eenrrnnmf eee Lee Socry eeiii aaaa eee ssss spiii ed eeeeach was designed to provide a valid and precise tool for assessing love stories among Iranian women. First, the content validity of the questionnaire was confirmed by consulting experts in clinical psychology and family counseling to ensure that the components of the love story accurately

reflect the culture and values of Iranian society. Then, the revised questionnaire was distributed among a sample of married women in Tehran, and the collected data were used for psychometric analysis and validation.

The statistical population consisted of married women under 50 years old living in Tehran in 2021, with sampling conducted via convenience sampling and online distribution. Ultimately, 556 complete responses were collected, representing a diverse range in terms of the number of children and marriage duration. To assess the relationship between the Love Story questionnaire and marital satisfaction, a separate sample of 50 couples was selected. The sample size was determined to enable precise multidimensional item response theory (MIRT) analyses.

The Love Story questionnaire with 26 dimensions using a 7-point Likert scale, and the Enrich Marital Satisfaction Questionnaire (short form) with 12 subscales and five-option responses. Data analysis was conducted using multidimensional item response theory models for polytomous data, including the Graded Response Model (GRM) and Partial Credit Model (PCM), as well as internal consistency tests including mirt, paran, ltm, and psych.

Results

In this study, the content validity of the Love Story questionnaire was examined using the opinions of six experts, including family counselors, clinical psychologists, and health professionals. The Content Validity Index (CVI), was employed. Based on the established criteria and expert feedback, out of a total of 227 items, 167 items with a CVI higher than .99 were approved, and 60 items were removed.

Table 1. Comparison of different models

Model	Number of Dimensions	AIC	BIC	Log-Likelihood	Df	P-value
Graded Response Model	12-dimensional	275960.5	281444.2	-132826.4	–	–
	21-dimensional	273943.8	273943.7	-132672.9	295	.01
	26-dimensional	273119.2	277709.1	-132555.6	720	.01
	32-dimensional	278072.7	284778.5	-133186.3	831	.01
Partial Credit Model	12-dimensional	284980.8	288754.4	-132675.5	–	–
	21-dimensional	283099.4	275102.7	-132009.5	295	.01
	26-dimensional	279382.4	281715.9	-132512.4	720	.01
	32-dimensional	288221.6	289854.1	-133245.1	831	.01

These results indicate confirmation of the content validity of the revised version of the Love Story questionnaire. In investigating the factor structure and construct validity, exploratory multidimensional item response theory models and various statistical indices such as the DETECT statistic, Very Simple Structure (VSS) method (including MAP, AIC, BIC), and the theoretical model of the researcher were utilized. The analysis results showed that the 26-

dimensional model had the best fit compared to the 12-, 21-, and 32-dimensional models. Furthermore, the Graded Response Model (GRM) performed better than the Partial Credit Model (PCM) in fit indices. Based on statistical criteria and the content alignment of the items, the 26-dimensional model was accepted as the final structure of the Love Story questionnaire for the Iranian population. In the psychometric evaluation of the Love Story questionnaire, the discrimination (slope) and threshold parameters of each item were examined. Out of 167 items, 27 items had inadequate discrimination parameters, with values less than .3; however, the remaining 140 items demonstrated desirable discrimination values ranging from 0.3 to 2, indicating a good ability to differentiate individuals with varying levels of the latent trait. The threshold parameters showed that response options from 2 to 6 were well distributed across the range of -4 to +4, while options 1 and 7 were more suitable for individuals with very low or very high ability levels. Some items, such as numbers 52 and 147, performed weaker, whereas items 67 and 78 showed better performance. Overall, the questionnaire items did not present any particular difficulty challenges and were confirmed from this perspective.

Regannng ttt aaal ciiii ccccc eeiiall tty, Caaaaaasss aaaaa aoeffiii esss rrr all mmm... . ff the questionnaire were above .7, indicating satisfactory reliability and good internal ciiii ccccc. eee ggghst aaaaa aa cceeeeeed in """"""Slll """""" mmmiii nn)))))) eeeee eee eeee tt aa snnee "leeeai"" add "Cggggggg mmmnnnnm)))))) eee tttt ttttt ttttt t eees oor the dimensions indicated the level of test reliability across various ability levels and demonstrated that all 26 dimensions provided adequate information within the ability range of -3 to +3, especially between -2 and +2. These results reflect the good psychometric quality of the Love Story questionnaire and its reliable applicability for assessing dimensions of love in the Iranian population.

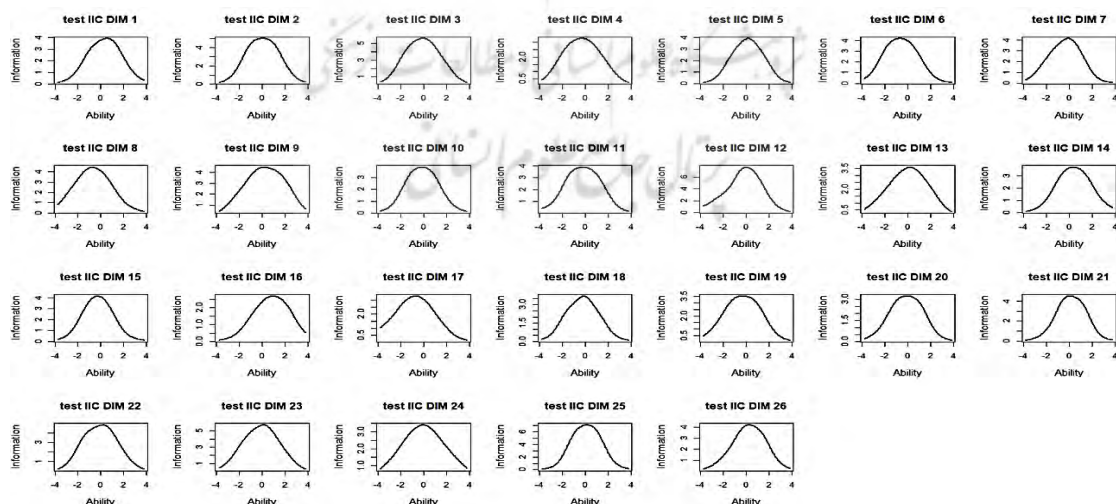

Figure 1. Test Information Functions for the 26 Dimensions of the Love Story Questionnaire

After analyzing and reviewing the content of the Love Story questionnaire items, the extracted dimensions were named, and the results are presented in Table 4. Compared to the original and redesigned versions of the questionnaire, it was found that six factors—namely

“Caaaaaa aaa “Seeec,,” “Seec,,,,, , “cccii””” “Sccccœ,” add “A””””—were not extracted. wwwee,, eee eeeer 66 facssss sxeecdddby hle reeeacche,, uuch as “Rrrrr ” add “Piii ce”” ee ee obtained and confirmed. This indicates that the localized structure of the questionnaire largely aligns with the theoretical model and previous research.

To assess criterion validity, the correlations between the scores of the Love Story questionnaire dimensions and the Enrich Marital Satisfaction questionnaire were evaluated, with the results reported in Table 5. All Pearson correlation coefficients between the 26 dimensions of the Love Story questionnaire and marital satisfaction scores were significant at $p < 0.05$. The results of the internal consistency reliability analysis showed that the Cronbach's alpha coefficient of the Love Story questionnaire was 0.92, indicating high internal consistency. These findings confirm the validity of the Love Story questionnaire in the Iranian population and indicate that this tool aligns well with related measures of marital satisfaction.

Conclusions

In this study, using multidimensional item response theory models, the 26-dimensional Love Story questionnaire was fitted to a Rasch model, demonstrating satisfactory psychometric validity and reliability. This finding indicates that the extracted dimensions align well with the characteristics and patterns of love within the Iranian cultural context and can more accurately measure the complexities of marital relationships in Iranian society. The removal of 27 items with inappropriate discrimination and discrimination parameters showed that most items effectively differentiate individuals across various latent trait levels and produce an appropriate response distribution. This allows the questionnaire to yield reliable results across a wide spectrum of individuals with diverse emotional traits and states.

Furthermore, criterion validity assessed through correlations between the Love Story questionnaire dimensions and Enrich marital satisfaction scores demonstrated that the Love Story questionnaire dimensions significantly relate to marital satisfaction, reflecting the practical utility of the questionnaire. The test-retest reliability coefficients across all dimensions indicated acceptable internal consistency, signifying stability and conceptual coherence within the questionnaire components. The test information curves also confirmed that the instrument collects reliable information across different ability levels, particularly around the population mean, highlighting its high precision.

The findings of this study have important implications for research settings aimed at identifying and analyzing romantic relationships and predicting marital quality. Considering the importance of localizing psychometric instruments and cultural adaptation, the Love Story questionnaire can assist psychologists and counselors in more accurately assessing and understanding various dimensions of love among Iranian couples. This, in turn, may effectively contribute to improving premarital counseling processes, preventing marital

cccccccccadd eaaacc.. g c'''''''' uuaity ff iiee. In iii s dddd, Srrrneergss Lee Srrry questionnaire, after the processes of localization and structural revision, achieved a desirable psychometric profile with 26 dimensions and 143 items. These characteristics include appropriate item discrimination parameters, suitable threshold parameters, high internal consistency reliability, and acceptable criterion validity. The results indicate that this instrument can be used as a valid and efficient tool to measure various dimensions of love and analyze the quality of marital relationships within the Iranian community.

In addition to preserving the main dimensions of the original version, this questionnaire eliminated dimensions less compatible with Iranian culture and introduced new dimensions that reflect the unique characteristics and patterns of romantic relationships in Iran. Therefore, this revised version can serve as a specialized and scientific tool in premarital counseling and family psychology research, significantly contributing to improving counseling quality and reducing marital conflicts.

Moreover, this study demonstrated that applying multidimensional item response theory models not only increases the accuracy of analyses but also allows for a better and deeper understanding of the dimensions of love, potentially leading to improvements in psychological assessment tools within interpersonal relationship domains. Given the widespread presence of counseling centers in the country and the growing need for valid instruments, this questionnaire can play a substantial role in enhancing counseling processes and future research.

Author Contributions

All authors actively contributed to the study design, data collection, analysis of results, and manuscript writing. All bear full responsibility for the final content of the article.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors thank all participants in this study.

Ethical Considerations

This study was conducted in full compliance with ethical principles. All participants provided written informed consent aeee eenr llly rrrrr rrr tttt tt eeeeys eeeff''ëes add tttt emmmmC,,,,, ,, aiity ff aaccsssssss rrrrr rrrrr rdd eessaaal aaaa was maintained at all stages of the research. The study was carried out in accordance with the ethical guidelines of the relevant research institutions and the ethics committee of the executing university.

Funding

This research was conducted without any specific financial support from any organization or institution.

Conflict of Interest

The authors declare that there are no financial or personal conflicts of interest related to this research.

انطباق، استانداردسازی و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ با استفاده از مدل‌های چندبعدی نظری سؤال پاسخ (MIRT) نسخه زنان

بهنام عبداللهی^۱، ابوالفضل کریمی^۲، اصغر مینایی^۳ و مهدی دوائی^۴

۱. گروه علوم تربیتی و مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: behnamabd@yahoo.com
۲. نویسنده مسئول، گروه روان‌شناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، ایران. رایانامه: asghar.minaei@yahoo.com
۳. گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه: asghar.minaei@yahoo.com
۴. گروه علوم تربیتی و مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: davaii@yahoo.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی،

مقدمه: یکی از دغدغه‌های اصلی پژوهشگران از دیرباز، اندازه‌گیری و ارزیابی تعاملات زناشویی بوده است. قصه عشق یکی از مهمترین سازه‌هایی است که همواره مورد توجه مشاوران حوزه خانواده جهت ارزیابی رفتارهای زناشویی زوجین و هدایت و راهنمایی آنها است.

هدف: این پژوهش به منظور انطباق، استانداردسازی و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ انجام شد.

روش پژوهش، این پژوهش از نوع توسعه‌ای بوده و جامعه آماری آن شامل کلیه زنان متأهل کمتر از ۵۰ سال شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس، ۵۵۶ نفر انتخاب شدند. علاوه بر پرسش‌نامه بومی‌سازی شده قصه عشق استرنبرگ، از پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ نیز استفاده شد. داده‌ها با نرم‌افزار R نسخه ۴٫۳٫۱ و با رویکرد نظریه سؤال پاسخ با کاربرد مدل چند بعدی پاسخ مدرج نظریه تحلیل شدند.

یافته‌ها نتایج نشان داد که پرسش‌نامه بومی‌سازی شده قصه عشق استرنبرگ شامل ۲۶ بعد در جامعه ایرانی است. همچنین، همبستگی مثبت و معنی‌داری بین ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ و پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ مشاهده شد که نشان‌دهنده روایی ملاکی مناسب ابزار است. اعتبار ابزار از طریق آلفای کرونباخ برای تمامی ابعاد ۲۶ گانه عامل بالاتر از محاسبه شد که حاکی از قابلیت اعتماد مطلوب ابزار است.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که پرسش‌نامه بومی قصه عشق استرنبرگ از روایی و اعتبار کافی برخوردار بوده و می‌تواند به‌عنوان یک ابزار مناسب برای ارزیابی ابعاد ۲۶ گانه قصه عشق در زنان متأهل کمتر از ۵۰ سال مورد استفاده قرار گیرد.

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۲۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

کلیدواژه‌ها:

قصه عشق،

رضایت زناشویی،

مدل چند بعدی نظریه سؤال پاسخ

ویژگی‌های روان‌سنجی.

استناد: عبداللهی، بهنام؛ کریمی، ابوالفضل؛ مینایی، اصغر؛ و دوائی، مهدی (۱۴۰۴). انطباق، استانداردسازی و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ با استفاده از مدل‌های چندبعدی نظری سؤال پاسخ (MIRT) نسخه زنان. *مطالعات زن و خانواده*، ۱۳ (۳)، ۱۵۸-۱۳۸.

<https://doi.org/10.22051/jwfs.2025.48847.3143>

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه الزهرا(س).

مقدمه

بحث ازدواج و زوجیت از آغاز خلقت انسان وجود داشته و به‌عنوان یک نیاز اساسی برای تکامل و آرامش عاطفی انسان مطرح است (میری گرجی، ۱۴۰۰). خداوند ازدواج را رحمت الهی می‌داند که با ایجاد مودت و شفقت بین زن و مرد، باعث آرامش انسان‌ها می‌شود (قرآن، ۳۰:۲۱). ازدواج به‌عنوان بنیاد خانواده و رکن اجتماعی جامعه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و پیامبر اکرم و ائمه اطهار بر آن تأکید کرده‌اند (کبیری راد و همکاران، ۱۴۰۲). در دنیای امروز، جوان‌سازی جمعیت و پیشگیری از پیری آن به‌عنوان دغدغه‌ای جدی در میان مسئولان و کشورهای مختلف مطرح است، که بر این اساس، کاهش نرخ ازدواج و تولد مورد توجه قرار گرفته است (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۴).

عشق به‌عنوان یکی از پدیده‌های پیچیده انسانی، نقشی اساسی در شکل‌دهی به روابط عاطفی و زناشویی ایفا می‌کند. عشق نه تنها احساسات عمیق و عاطفی را در افراد ایجاد می‌کند، بلکه بر کیفیت و پایداری روابط زناشویی نیز تأثیر می‌گذارد. در این زمینه، نظریه "قصه‌ی عشق" استرنبرگ (۱۹۹۸) به‌عنوان یکی از نظریه‌های برجسته و معتبر در مطالعه عشق، به‌طور خاص به این موضوع می‌پردازد. استرنبرگ (۲۰۱۰) عشق را به‌عنوان یک عامل مهم در روابط نزدیک و موفقیت در زندگی زناشویی در نظر می‌گیرد. علاوه بر عشق، سایر مؤلفه‌ها مانند ایثار، اعتقادات و حاکمیت نیز در ارزیابی زوجین به‌ویژه در مشاوره‌های قبل از ازدواج مهم هستند. خودپنداره، به‌عنوان یک متغیر مرتبط با مکانیسم‌های دفاعی، می‌تواند در پیش‌بینی عشق بین زوجین در نظر گرفته شود (بحرینی و همکاران، ۱۳۸۹). طبق نظر اریکسون (۱۹۵۰)، نقل از بحرینی و همکاران، (۱۳۸۹)، برقراری صمیمیت در ارتباطات زناشویی امری حیاتی برای جوانان محسوب می‌شود و گسترش خودپنداره فرد به‌عنوان شاخصی از سطح صمیمیت رابطه، می‌تواند به تبیین پیچیدگی‌های عشق و تعاملات زناشویی کمک کند (بحرینی و همکاران، ۱۳۸۸).

یکی از دغدغه‌های اصلی پژوهشگران از دیرباز، اندازه‌گیری و ارزیابی تعاملات زناشویی بوده است (راست و همکاران^۱، ۱۹۹۰؛ لیندبرگ و همکاران^۲، ۲۰۱۲؛ شی و همکاران^۳، ۲۰۱۴). در زمینه‌ی قصه‌ی عشق، پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق استرنبرگ به‌طور گسترده‌ای در فرهنگ‌های مختلف برای ارزیابی تجربیات عاطفی در روابط زناشویی مورد استفاده قرار گرفته است (باریدا و همکاران^۴، ۲۰۲۳). مطالعات نشان می‌دهند که باورها و قصه‌های عشقی متأثر از بسترهای فرهنگی و اجتماعی هستند (کارانداشو و کارانداشو^۵، ۲۰۱۹). در کشورهای شرقی مانند ایران، که ارزش‌های فرهنگی بر پایه روابط جمع‌گرا و سنتی استوار هستند، مفاهیم عشق و رضایت زناشویی تفاوت‌هایی با فرهنگ‌های غربی دارند (والرستین^۶، ۲۰۱۹؛ کارانداشو^۷، ۲۰۱۹). پژوهش‌ها بر اهمیت انطباق ابزارهای روان‌سنجی با شرایط فرهنگی محلی تأکید دارند، زیرا عدم انطباق می‌تواند منجر به تفسیرهای نادرست و کاهش اعتبار داده‌ها شود (هی و ون د ویجور^۸، ۲۰۱۲). بنابراین، انطباق و استانداردسازی پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق استرنبرگ در جامعه‌ی ایرانی امری ضروری است تا از این ابزار بتوان در مطالعات مرتبط با عشق و رضایت زناشویی استفاده کرد.

یکی از روش‌های نوین برای بررسی دقیق ویژگی‌های روان‌سنجی ابزارها، استفاده از مدل‌های چندبعدی نظری سؤال-پاسخ (MIRT) است (ریچیس^۹، ۲۰۰۶). این روش می‌تواند در انطباق و رواسازی ابزارهای روان‌سنجی، بسیار مفید باشد و از طریق آن می‌توان به دقت و روایی بالاتری دست یافت. این مدل‌ها به پژوهشگران اجازه می‌دهند تا ابعاد پیچیده‌ای از پاسخ‌ها را تحلیل کرده و ساختارهای نهفته در پشت داده‌ها را آشکار کنند (ایمکاس و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۹).

1. Rast et al

2. Lindbergh et al

3. Shi et al

4. Braida, N., Matta, & Paccagnella

5. Karandashev, & Karandashev

6. Wallerstein

7. Karandashev

8. He, & van de Vijver

9. Reckase

10. Immekus, Snyder, & Ralston

علاوه بر این، مطالعات نشان داده‌اند که بین الگوهای عشق و میزان رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد (رافاگنینو و پادا، ۲۰۱۸). بررسی این ارتباط در جامعه ایرانی، که در آن الگوهای روابط زناشویی و انتظارات از ازدواج ممکن است تفاوت‌های فرهنگی زیادی با جوامع غربی داشته باشد، می‌تواند به بهبود روابط زوجین و افزایش رضایت زناشویی کمک کند. باتوجه به افزایش نرخ طلاق و مشکلات زناشویی در ایران (رشید و همکاران، ۲۰۱۹، دهقانی تفتی و همکاران، ۱۳۹۸)، داشتن ابزارهای معتبر و قابل‌اعتماد برای تحلیل این مسائل اهمیت زیادی دارد.

در این پژوهش، با توجه به اهمیت ویژگی‌های تشابه و تعارضات زوجین در استحکام روابط زناشویی، ضرورت استفاده از یک پرسش‌نامه کارآمد که چنین مواردی را پیش از ازدواج اندازه‌گیری کند، احساس می‌شود. هدف اصلی پژوهش، ارائه ابزاری مؤثر برای شناخت زوجین از یکدیگر است تا با کمک آن، درک بهتری از نقاط قوت و ضعف رابطه به‌دست آید. این مطالعه به انطباق، استانداردسازی و ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه عشق استرنبرگ با استفاده از مدل سؤال-پاسخ چندبعدی (MIRT) پرداخته و به‌دنبال برطرف کردن کاستی‌های موجود در مدل قصه عشق و جایگزینی مؤلفه‌های ایرانی و بومی به‌جای آن‌ها است. علاوه بر این، یکی از اهداف اصلی پژوهش بررسی رابطه این پرسش‌نامه با رضایت زناشویی است. با تبیین این رابطه، می‌توان به فهم عمیق‌تری از عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی دست یافت و به پژوهشگران و مشاوران در حوزه ازدواج و خانواده کمک کرد تا استراتژی‌ها و برنامه‌های مناسبی برای ارتقای کیفیت روابط زناشویی ارائه دهند. در نهایت، این پژوهش می‌تواند به درک بهتری از ازدواج در بافت فرهنگی ایرانی کمک کند و به پیشگیری از مشکلات و ناسازگاری‌های زناشویی منجر شود.

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی از نوع مطالعات روان‌سنجی است و جهت بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه قصه عشق نسخه زنان به کار گرفته شد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی است و به‌دنبال ارائه ابزار دقیق و معتبر برای سنجش قصه عشق در میان زنان است. در این پژوهش ابتدا، جهت بررسی و تأیید روایی محتوایی مؤلفه‌های قصه عشق، پرسش‌نامه اصلاح شده قصه عشق در اختیار گروهی از کارشناسان قرار گرفت. این کارشناسان شامل استادان دانشگاه، پژوهشگران و مربیان با تجربه در زمینه روان‌شناسی بالینی و مشاوره خانواده بودند. نظرات و پیشنهادهای آن‌ها در طراحی نهایی پرسش‌نامه لحاظ شد تا اطمینان حاصل شود که مؤلفه‌های شناسایی‌شده به‌درستی منعکس‌کننده مؤلفه‌های قصه عشق در جامعه ایرانی هستند. سپس پرسش‌نامه نهایی طراحی‌شده بین افراد نمونه پژوهشی توزیع شد تا اعتبارسنجی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آن انجام شود.

جامعه آماری، نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه آماری در این پژوهش شامل زنان متأهل کمتر از ۵۰ سال شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. شیوه نمونه‌گیری در این پژوهش به روش در دسترس انجام شد. گردآوری داده، آن‌لاین (بر خط) در شبکه‌های اجتماعی و تا دریافت تعداد ۵۰۰ پاسخ‌نامه انجام شد. حجم نمونه هم برای جامعه آماری (حدود ۳ میلیون زوج تهرانی) که در شهر تهران زندگی می‌کنند، براساس فرمول کوکران با خطای ۰/۰۵/تعداد ۳۸۴ زوج به‌دست آمد. با توجه به کاربرد مدل‌های چند بعدی نظریه سؤال پاسخ تلاش شد بیش از ۴۰۰ نفر داده گردآوری شود که درنهایت تعداد ۵۵۶ داده کامل و بدون نقص گردآوری شد. همچنین جهت تعیین رابطه پرسش‌نامه اصلاح شده قصه عشق استرنبرگ و رضایت زناشویی یک نمونه مجزا به تعداد ۵۰ زوج انتخاب و مورد ارزیابی قرار گرفت.

ابزار اندازه‌گیری

در این پژوهش به‌دلیل اینکه هدف اصلی پژوهش تدوین پرسش‌نامه بومی قصه عشق استرنبرگ در جامعه ایرانی است، کیفیت ابزار اندازه‌گیری (پرسش‌نامه بومی قصه عشق زنان) سؤال اصلی این پژوهش است و لذا در بخش یافته‌ها به تفصیل

درمورد آن بحث شده است. همچنین جهت بررسی روایی ملاکی پرسش‌نامه بومی قصه عشق زنان از پرسش‌نامه رضایت زناشویی (فرم کوتاه) انریچ نیز بهره برده شد.

پرسش‌نامه بومی قصه عشق استرنبرگ

مقیاس قصه عشق، که نسخه اصلی آن توسط استرنبرگ در سال ۱۹۸۶ طراحی شده، ابزاری برای سنجش و تحلیل عشق به‌عنوان یک داستان است که بر مبنای نظریه عشق زوجین شکل گرفته است. این مقیاس شامل ۲۵ نوع داستان و ۸ داستان با نقش‌های مکمل است و به‌طور کلی شامل ۱۰۰ گویه است. در این مقیاس، نمره‌دهی براساس مقیاس لیکرت از ۱ تا ۷ انجام می‌شود؛ در این نظام، نمره ۱ نشان‌دهنده مخالفت کامل و نمره ۷ نشان‌دهنده موافقت کامل است. نمره ۴ نیز به معنای عدم موافقت و عدم مخالفت است. پس از جمع‌آوری نمرات گویه‌ها، هر آزمودنی ۳۳ نمره مربوط به داستان‌ها و نقش‌های خود را به دست می‌آورد و از میانگین نمره‌های این داستان‌ها، پروفایل عشق او ترسیم می‌شود. داستان یا داستان‌هایی که دارای برافراشتگی بالاتری هستند، به‌عنوان داستان‌های غالب فرد شناخته می‌شوند. در زمینه روایی و پایایی، این مقیاس در پژوهش‌های مختلف به‌ویژه در ایران مورد اعتبارسنجی قرار گرفته است. علائی و کرمی (۱۳۸۸) به بررسی روایی محتوایی و تحلیل عاملی این ابزار پرداختند و نتایج آن‌ها نشان‌دهنده هم‌سانی درونی مناسب و اعتبار مقیاس بوده است. همچنین، از ضریب آلفای کرانباخ به‌عنوان معیاری برای سنجش پایایی استفاده شده که در این پژوهش مقدار آن ۰/۸۱ محاسبه شده است، که نشان‌دهنده پایایی مطلوب ابزار است. در این پژوهش، نسخه ایرانی و بومی‌شده مقیاس قصه عشق نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. با توجه به تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی، ابزار به‌گونه‌ای تطبیق یافته است که بتواند به‌طور مؤثری در سنجش عشق زوجین ایرانی به کار رود. این امر به پژوهشگران این امکان را می‌دهد که با استفاده از این مقیاس، رضایت زوجین از روابط صمیمانه‌شان را پیش‌بینی کنند و درک بهتری از ابعاد مختلف عشق در روابط آنان به دست آورند. در نهایت، نتایج این پژوهش به تقویت مبنای نظری و عملی در زمینه عشق و روابط زناشویی کمک می‌کند و ابزارهای به‌روزتری را برای تحلیل این موضوعات ارائه می‌دهد.

پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ

پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ^۱ که توسط اولسون (۱۹۹۸) تهیه شده، شامل ۱۲ مقیاس اصلی است: پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیت‌های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، بستگان و دوستان، نقش‌های مساوات‌طلبی و جهت‌گیری عقیدتی. این ابزار به شکل ۵ گزینه‌ای (کاملاً موافق، موافق، نه موافق و نه مخالف، مخالف، کاملاً مخالف) طراحی شده و به هر گزینه امتیاز ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. پایایی این پرسش‌نامه از طریق ضریب آلفای کرانباخ در پژوهش‌های متعدد بررسی شده است؛ برای مثال، در گزارشی از اولسون و همکارانش (۱۹۸۹)، مقادیر آلفای کرانباخ برای خرده مقیاس‌های مختلف از ۰/۴۸ تا ۰/۹۱ متغیر بوده است. در پژوهش حاضر، با استفاده از آلفای کرانباخ، مقدار پایایی ۰/۸۱ به دست آمد که نشان‌دهنده ثبات و هم‌سانی درونی بالای پرسش‌نامه است. علاوه بر این، روایی فرم ۴۷ سؤالی آن هم در ایران در سال ۱۳۷۳ مورد بررسی قرار گرفته است. سلیمانیان (۱۳۷۳) با ارزیابی روایی محتوایی این ابزار، تأیید کرد که پرسش‌نامه به‌خوبی توانایی سنجش رضایت زناشویی را دارد. همچنین، ضریب هم‌بستگی پرسش‌نامه انریچ با مقیاس‌های رضایت خانوادگی و رضایت از زندگی، نشان‌دهنده روایی سازه خوب آن است، زیرا این مقادیر از ۰/۳۲ تا ۰/۶۰ متغیر بوده و کلیه خرده مقیاس‌ها زوج‌های راضی و ناراضی را به‌خوبی متمایز می‌کنند. در مجموع، نتایج نشان‌دهنده پایایی و روایی مناسب این ابزار برای استفاده در پژوهش‌های مرتبط با رضایت زناشویی است. در این پژوهش نیز با استفاده از آلفای کرانباخ، مقدار پایایی ۰/۸۱ به دست آمد که نشان‌دهنده ثبات و هم‌سانی درونی بالای پرسش‌نامه است.

روش و ابزار تحلیل داده‌ها

^۱. ENRICH

جهت تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها از روش‌های نظریه سؤال پاسخ بهره برده شد. ابتدا جهت بررسی روایی محتوایی از روش لاوشه و شاخص روایی محتوایی استفاده شد. در بررسی بعدیت داده‌ها از آماره DETECT، روش نموداری خیلی ساده، روش نموداری اسکری موازی، روش تحلیل موازی هورن استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها و برآورد پارامترها از مدل‌های اکتشافی چندبعدی نظریه سؤال در داده‌های چندارزشی (مدل پاسخ مدرج و مدل امتیاز پاره‌ای) بهره برده شد. همچنین تابع آگاهی آزمون و تابع آگاهی سؤالات نیز مجزا برای هر بعد ارزیابی شد. پایایی داده‌های پرسش‌نامه با استفاده از روش همسانی درونی آلفای کرانباخ ارزیابی شد. جهت بررسی روایی ملاکی نیز از روش آماری ضریب هم‌بستگی پیرسون بهره برده شد. لازم به ذکر است تمام تحلیل‌های انجام شده با استفاده از نرم‌افزار نرم‌افزار R نسخه ۴٫۴٫۱ (بسته‌های sirt و psych، ltm، car، paran، mirt) استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات دموگرافیک

این پژوهش به شرح زیر است: ۲۳٪ از مخاطبین بدون فرزند، ۱۳٪ دارای ۱ فرزند، ۴۲٪ دارای ۲ فرزند، ۱۹٪ دارای ۳ فرزند و ۳٪ دارای ۴ فرزند بودند. از نظر طول ازدواج، ۱٪ از شرکت‌کنندگان قبل از سال ۶۵ ازدواج کرده‌اند، ۱٪ از سال ۶۶ تا ۷۰، ۱٪ از سال ۷۰ تا ۷۵، ۸٪ از سال ۷۶ تا ۸۰، ۱۶٪ از سال ۸۱ تا ۸۵، ۲۴٪ از سال ۸۶ تا ۹۰، ۲۵٪ از سال ۹۱ تا ۹۵، ۲۰٪ از سال ۹۶ تا ۴۰۰ و ۴٪ بعد از سال ۴۰۰ ازدواج کرده‌اند.

روایی محتوایی

جهت بررسی روایی پرسش‌نامه قصه عشق از نظرات کارشناسی روان‌شناسی در حوزه بالینی و سلامت و مشاورین خانواده استفاده شد. روش لاشه^۱ به‌عنوان یکی از روش‌های مرسوم و پرکاربرد که به تبدیل قضاوت کیفی داوران درباره روایی محتوایی می‌پردازد، به‌عنوان روش بررسی روایی محتوایی مورد استفاده قرار گرفت. این روش با‌عنوان ضریب روایی محتوایی^۲ نیز شناخته می‌شود (شولتز و همکاران^۳، ۲۰۱۳). برای تعیین ضریب روایی محتوا، از ۶ نفر از کارشناسان درخواست شد تا هر گویه را براساس عامل کلی و جزئی مربوط به آن براساس طیف سه قسمتی «ضروری است»، «مفید است» و «غیر ضروری» بررسی کنند. لازم به ذکر است با توجه به تعداد خبرگان یعنی ۶ نفر، میزان مورد قبول برای شاخص روایی محتوایی برابر با ۰/۹۹ است. نتایج بررسی روایی با استفاده از شاخص روایی محتوایی نشان می‌دهد از ۲۲۷ گویه طراحی شده، ۱۶۷ گویه به‌دلیل مقدار شاخص روایی محتوایی بالاتر از ۰/۹۹ تأیید و ۶۰ گویه نیز به‌دلیل عدم توافق بالا حذف می‌شوند. بنابراین، در این مرحله روایی نسخه ۱۶۷ سؤالی پرسش‌نامه قصه عشق مورد تأیید قرار می‌گیرد.

روایی سازه

در بررسی ادعای پژوهشگر در سؤال دو پژوهش مبنی بر شناسایی تعداد ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق زنان، به‌دلیل اینکه ساختار ابتدایی پرسش‌نامه (نسخه اصلی)، اصلاح شده و تعدادی از سؤالات ابتدایی حذف و نیز برخی سؤالات جدید بدان اضافه شد، از مدل‌های اکتشافی چندبعدی نظریه سؤال پاسخ^۴ استفاده شد. در این زمینه جهت آگاهی بیشتر از تعداد ابعاد احتمالی پرسش‌نامه از سه روش آماره DETECT، روش ساختار خیلی ساده و نیز مدل نظری مد نظر پژوهشگر (تعداد ۳۲ عامل احتمالی) بهره برده شد. روش یک، طبق پیشنهاد رابیتزج و رابیتزج^۵ (۲۰۲۲) بود که از آزمون وارد با استفاده از آماره DETECT بهره گرفته شد. نتایج آماره DETECT نشان داد با توجه به مقادیر شاخص‌های ذکر شده در مدل‌های ۱ تا ۴۰ بعدی، مدل ۲۶ بعدی دارای مقادیر مطلوب تری (۷/۱۰) است و بعد از آن مدل ۱۲ بعدی (۷/۰۹) و ۲۱ بعدی (۷/۰۸)

1. Lawshe

2. Content Validity Ratio (CVR)

3 Shultz, Whitney & Zickar

4. Exploratory MIRT model

5. Robitzsch, & Robitzsch

پیشنهادهای مطلوب تری هستند. در روش ساختار خیلی ساده از آماره VSS، آزمون MAP و شاخص BIC و BIC تعدیل شده استفاده شد. لازم به ذکر است مقادیر کمتر در شاخص‌های MAP، BIC و BIC تعدیل شده و مقدار بیشینه در شاخص VSS نشان دهنده مدل بهینه‌تر است. نتایج نشان داد با توجه به مقادیر شاخص‌های ذکر شده در مدل‌های ۱ تا ۴۰ بعدی، مدل ۲۶ بعدی دارای مقادیر بهینه در شاخص MAP است. همچنین براساس شاخص VSS مدل دو بعدی، براساس شاخص BIC مدل تک بعدی و براساس شاخص BIC تعدیل شده نیز مدل ۱۲ بعدی پیشنهاد می‌شود. در پایان براساس نتایج ۴ آزمون آماره DETECT، روش نموداری خیلی ساده، و نیز مدل نظری مد نظر پژوهشگر (تعداد ۳۲ عامل احتمالی)، ۴ مدل مختلف با تعداد ابعاد ۱۲، ۲۱، ۲۶ و ۳۲ براساس نتایج پیشنهادی مورد ارزیابی قرار گرفت. بدین ترتیب این ۴ مدل که براساس روش‌های مختلف، مدل‌های پیشنهادی بهتری بودند، مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفتند. جهت مقایسه مدل‌های مختلف از شاخص‌های آزمون نسبت درست‌نمایی^۱ (X2)، معیار آگاهی آکائیک^۲ (AIC) و معیار آگاهی بیزی^۳ (BIC) استفاده شد.

جدول ۱. مقایسه مدل‌های مختلف

مدل	تعداد ابعاد	AIC	BIC	log.Lik	Df	P-value
مدل پاسخ مدرج	۱۲ بعدی	۲۷۵۹۶۰/۵	۲۸۱۴۴۴/۲	-۱۳۲۸۲۶/۴	-	-
	۲۱ بعدی	۲۷۳۹۴۳/۸	۲۷۳۹۴۳/۷	-۱۳۲۶۷۲/۹	۲۹۵	۰/۰۱
	۲۶ بعدی	۲۷۳۱۱۹/۲	۲۷۷۷۰۹/۱	-۱۳۲۵۵۵/۶	۷۲۰	۰/۰۱
	۳۲ بعدی	۲۷۸۰۷۲/۷	۲۸۴۷۷۸/۵	-۱۳۳۱۸۶/۳	۸۳۱	۰/۰۱
مدل امتیاز پاره ای	۱۲ بعدی	۲۸۴۹۸۰/۸	۲۸۸۷۵۴/۴	-۱۳۲۶۷۵/۵	-	-
	۲۱ بعدی	۲۸۳۰۹۹/۴	۲۷۵۱۰۲/۷	-۱۳۲۰۰۹/۵	۲۹۵	۰/۰۱
	۲۶ بعدی	۲۷۹۳۸۲/۴	۲۸۱۷۱۵/۹	-۱۳۲۵۱۲/۴	۷۲۰	۰/۰۱
	۳۲ بعدی	۲۸۸۲۲۱/۶	۲۸۹۸۵۴/۱	-۱۳۳۲۴۵/۱	۸۳۱	۰/۰۱

نتایج جدول مقایسه ۴ مدل ۱۲ بعدی، ۲۱ بعدی، ۲۶ بعدی و ۳۲ بعدی را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است در این پژوهش مدل‌های چندارزشی پاسخ مدرج سامیجیما (۱۹۹۶) و مدل امتیاز پاره‌ای تعمیم‌یافته موراکی (۱۹۹۳) که متناسب با داده‌های چندارزشی هستند، مورد ارزیابی قرار گرفتند. بررسی و مقایسه مدل‌های مختلف نشان داد در قیاس بین مدل پاسخ مدرج و مدل امتیاز پاره‌ای، مدل پاسخ مدرج در تک تک شاخص‌های برزش از قبیل آزمون نسبت درست‌نمایی، معیار آگاهی آکائیک و معیار آگاهی بیزی نسبت به مدل‌های مشابه در مدل امتیاز پاره‌ای برتری دارد. در این میان از بین مدل‌های پاسخ مدرج نیز مدل ۲۶ بعدی با داشتن مقدار BIC و AIC به ترتیب برابر با ۲۷۷۷۰۹/۱ و ۲۷۳۱۱۹/۲ در قیاس با مقادیر این شاخص‌ها در مدل‌های دیگر دارای میزان کمتری است که این مقدار بدست آمده در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دار است و لذا می‌توان مدعی شد مدل چهار بعدی برزش بهتری با داده‌ها دارد. همچنین میزان آزمون نسبت درست‌نمایی به دست آمده (-۱۳۲۵۵۵/۴) نیز در قیاس با سایر مدل‌ها مقدار بیشتری است. در نتیجه با جمع بندی نتایج به دست آمده و نیز بررسی محتوایی انطباق سوالات با عامل‌ها ۲۶ بعدی به عنوان ساختار بعدیت پرسش‌نامه در نظر گرفته شد. در ادامه ویژگی‌های روان‌سنجی (ضرایب آستانه و شیب) مربوط به هر یک از سوالات پرسش‌نامه ارائه شده است که در جدول ۴ شاخص شیب مربوط به سوالات و در جدول ۵ نیز ضرایب آستانه گزارش شده است. نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد از بین ۱۶۷ سؤال پرسش‌نامه ۲۷ سؤال (۳۵، ۴۴، ۴۵، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷ و ۵۸) ۶۴، ۶۵، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۰ و ۱۳۱) دارای ضریب شیب مناسب روی هیچ عاملی نبودند و دارای مقادیر کمتر از ۰/۳ بودند. ولیکن ۱۴۰ سؤال باقیمانده دارای شیب مناسبی (مقادیر بین ۰/۳ تا ۲) بر عامل مربوط به خود بودند و لذا می‌توان بیان داشت بین افرادی که دارای سطح صفت بالا و پایینی بودند در صفت

1. Likelihood ratio test

2. Akaike Information Criterion

3. Bayesian Information Criterion

مکنون، مربوط به خود توانایی تشخیص مناسبی داشته‌اند. جهت اختصار اطلاعات مربوط به ۱۰ سؤال اول در پارامتر شیب سؤالات در شکل ۴ ارائه شده است.

جدول ۲. شیب سؤالات آزمون ابعاد (۱۱ سؤال اول)

شماره اصلی	شماره ۳ مرتب	a1	a2	a3	a4	a5	a6	a7	a8	a9	a10
S7	q1	۰/۱۰	۱۷/۰	۱۳/۰	-۱۵/۰	-۰۴/۰	۴۳/۰	-۰۳/۰	۰/۸۰	-۰۵/۰	۱۲/۰
S21	q2	-۰۳/۰	-۰۳/۰	۱۳/۰	۰۲/۰	-۱۰/۰	۴۷/۰	-۱۰/۰	۱۲/۰	۲۰/۰	-۰۶/۰
S44	q3	۰۳/۰	۰۳/۰	۱۷/۰	-۰۶/۰	-۱۷/۰	۲۲/۰	-۲۵/۰	۱۰/۰	۰۴/۰	-۰۳/۰
S68	q4	۱۲/۰	۲۱/۰	۰۹/۰	-۲۱/۰	-۱۱/۰	۳۷/۰	-۰۵/۰	۰۲/۰	-۰۳/۰	۱۱/۰
S82	q5	۲۷/۰	۰۵/۰	۱۴/۰	-۲۰/۰	-۱۰/۰	۱۹/۰	-۰۱/۰	۱۷/۰	-۰۵/۰	-۰۴/۰
S10	q6	۱۷/۰	-۰۵/۰	۰۲/۰	۰۵/۰	-۱۸/۰	۳۷/۰	-۱۳/۰	۰۰/۰	۱۷/۰	-۰۵/۰
S30	q7	۰۹/۰	-۰۵/۰	۰۷/۰	۰۱/۰	-۱۶/۰	۲۴/۰	۰۵/۰	۰۳/۰	۱۰/۰	-۰۴/۰
S49	q8	۱۳/۰	۰۴/۰	۱۳/۰	۰۳/۰	-۱۳/۰	۱۳/۰	-۰۳/۰	۰/۸۰	۰۵/۰	-۰۳/۰
S46	q9	۱۰/۰	-۰۵/۰	۰/۸۰	۰/۱۰	-۳۰/۰	۱۸/۰	۰۹/۰	-۰۳/۰	۱۸/۰	-۰۱/۰
S120	q10	-۱۱/۰	-۰۱/۰	۰۲/۰	۰/۸۰	-۰۶/۰	۲۱/۰	-۰۶/۰	-۰۷/۰	۰۵/۰	۰۲/۰
S145	q11	۰۹/۰	۰۵/۰	۱۶/۰	۰۶/۰	-۲۰/۰	۲۰/۰	۰۳/۰	۰۲/۰	۱۲/۰	-۱۰/۰
شماره اصلی	شماره مرتب	a11	a12	a13	a14	a15	a16	a17	a18	a19	a20
S7	q1	+۰/۵۰	-۰/۱۴	۰/۱۴	-۰/۰۳	۰/۰۷	-۰/۰۵	۰/۱۱	۰/۱۰	۰/۳۳	-۰/۰۸
S21	q2	+۰/۵۸	-۰/۱۷	۰/۰۹	-۰/۰۲	۰/۱۲	-۰/۱۰	۰/۱۸	۰/۰۶	۰/۱۶	۰/۰۱
S44	q3	+۰/۵۵	-۰/۰۳	۰/۱۳	-۰/۰۲	۰/۱۳	-۰/۰۲	۰/۱۴	-۰/۱۶	۰/۲۳	۰/۰۹
S68	q4	+۰/۳۶	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۹	۰/۲۱	-۰/۰۷	۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۲۹	-۰/۰۵
S82	q5	+۰/۵۹	-۰/۲۶	۰/۲۸	۰/۰۸	۰/۱۷	-۰/۰۵	۰/۲۴	۰/۲۰	۰/۲۲	-۰/۰۵
S10	q6	۰/۲۰	۰/۱۱	۰/۳۶	-۰/۰۸	۰/۱۹	۰/۰۶	۰/۱۷	-۰/۲۱	+۰/۹۳	-۰/۱۰
S30	q7	۰/۳۱	-۰/۰۵	۰/۲۳	-۰/۰۱	۰/۱۳	۰/۱۳	۰/۲۱	-۰/۰۱	+۰/۷۰	-۰/۰۵
S49	q8	۰/۱۴	-۰/۱۳	۰/۰۸	-۰/۰۶	۰/۰۹	-۰/۱۱	-۰/۰۵	-۰/۰۱	+۰/۹۱	۰/۰۳
S46	q9	۰/۰۶	۰/۱۱	۰/۰۰	۰/۰۲	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۲۳	۰/۰۴	+۰/۶۹	-۰/۰۵
S120	q10	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۱۹	۰/۱۳	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۲	+۰/۹۱	۰/۱۰
S145	q11	-۰/۰۱	۰/۰۹	۰/۱۳	-۰/۰۲	۰/۳۲	۰/۰۶	۰/۱۰	۰/۰۱	-۰/۶۴	-۰/۰۴
شماره اصلی	شماره مرتب	a21	a22	a23	a24	a25	a26	-	-	-	-
S7	q1	۰/۳۸	۰/۰۶	-۰/۱۰	-۰/۰۵	۰/۱۵	۰/۰۹	-	-	-	-
S21	q2	۰/۱۵	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۷	۰/۱۱	۰/۰۷	-	-	-	-
S44	q3	۰/۱۴	۰/۰۸	-۰/۰۵	-۰/۰۱	۰/۰۸	۰/۱۱	-	-	-	-
S68	q4	۰/۲۹	-۰/۰۳	-۰/۰۷	۰/۱۰	-۰/۰۳	۰/۰۲	-	-	-	-
S82	q5	۰/۲۱	۰/۱۴	-۰/۰۹	-۰/۰۱	۰/۱۷	-۰/۰۶	-	-	-	-
S10	q6	۰/۰۵	-۰/۱۲	۰/۱۳	-۰/۲۳	۰/۳۵	۰/۰۹	-	-	-	-
S30	q7	-۰/۱۹	۰/۱۰	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۳۷	-۰/۰۹	-	-	-	-
S49	q8	۰/۱۴	-۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۱۱	۰/۱۶	۰/۱۴	-	-	-	-
S46	q9	۰/۰۶	۰/۰۲	-۰/۰۷	۰/۱۲	۰/۲۵	۰/۱۲	-	-	-	-

-	-	-	-	-۰/۰۶	۰/۲۸	۰/۰۶	۰/۰۵	۰/۰۸	۰/۰۰	q۱۰	s۱۲۰
-	-	-	-	۰/۱۵	۰/۵۳	۰/۱۱	۰/۱۱	۰/۰۶	۰/۱۳	q۱۱	s۱۴۵

در جدول ۳ ضرایب آستانه مربوط به هر یک از سؤالات پرسش‌نامه ارائه شده است. نتایج جدول ۵ نشان داد از نظر ضرایب آستانه اکثر سؤالات به خوبی توزیع شده است و مقادیر به دست آمده ویژه برای گزینه‌های پاسخ ۲ تا ۶ در محدوده ۴- تا ۴ قرار دارند. در ارتباط با گزینه ۱ و ۷ نیز می‌توان بیان داشت این دو گزینه در مورد افرادی که سطح توانایی بسیار پایین و یا بسیار بالا بوده اند، مطلوب بوده است؛ ولیکن در ارتباط با افراد با توانایی مورد انتظار در جامعه (۴- تا ۴) کارایی ندارند. از ۵۲ و ۱۴۷ می‌توان به سؤالات ضعیف براساس آستانه و از سؤالات ۶۷ و ۷۸ می‌توان به سؤالات مطلوب‌تر در این زمینه اشاره کرد. همچنین می‌توان بیان داشت برخی سؤالات مانند سؤال ۱۷ و ۲۸ به دلیل میزان تنای پایین‌تر گزینه‌های ۲ تا ۴ احتمال پاسخ بالاتری داشتند و برخی سؤالات نیز مانند سؤال ۱۳۹ به دلیل میزان تنای بالاتر، گزینه‌های ۴ تا ۶ از میزان انتخاب بیشتری برخوردار بوده‌اند. به طور کلی می‌توان بیان داشت براساس شاخص دشواری هیچ یک از سؤالات دارای چالش زیادی نیستند و بنابراین تمامی سؤالات از این نظر مورد تأیید قرار می‌گیرند.

جدول ۳. دشواری سؤالات پرسش‌نامه (ضرایب آستانه)

شماره سؤال	شماره مرتب	d۱	d۲	d۳	d۴	d۵	d۶
s۷	q۱	۴/۵۰	۲/۳۱	۰/۶۴	-۱/۰۱	-۲/۶۳	-۴/۶۱
s۲۱	q۲	۴/۱۶	۲/۶۵	۰/۹۴	-۰/۷۰	-۲/۵۴	-۵/۲۰
s۴۴	q۳	۴/۸۰	۳/۰۱	۰/۹۷	-۰/۷۲	-۲/۵۵	-۴/۵۵
s۶۸	q۴	۴/۶۰	۲/۹۶	۱/۳۱	-۰/۷۶	-۲/۳۳	-۴/۳۵
s۸۲	q۵	۴/۱۲	۲/۲۲	۰/۷۰	-۱/۱۷	-۳/۰۸	-۴/۷۸
s۱۰	q۶	۵/۵۷	۳/۱۱	۰/۶۸	-۱/۴۳	-۳/۵۴	-۵/۶۲
s۳۰	q۷	۵/۰۳	۲/۸۴	۰/۶۲	-۱/۲۴	-۳/۱۳	-۵/۴۶
s۴۹	q۸	۵/۲۸	۳/۶۷	۱/۰۷	-۰/۹۵	-۲/۸۹	-۵/۱۵
s۸۶	q۹	۴/۲۵	۲/۴۶	۰/۶۸	-۱/۰۰	-۲/۵۹	-۴/۵۹
s۱۲۰	q۱۰	۵/۱۱	۲/۶۳	۰/۶۳	-۱/۰۶	-۳/۰۵	-۵/۵۲
s۱۴۵	q۱۱	۴/۲۹	۲/۲۴	۰/۴۲	۱/۲۹	-۳/۰۹	-۴/۹۴

پایایی

جهت بررسی اعتبار هم‌سانی درونی پرسش‌نامه قصه عشق از شاخص پایایی آلفای کرانباخ استفاده شد.

جدول ۴. آلفای کرانباخ پرسش‌نامه قصه عشق زنان

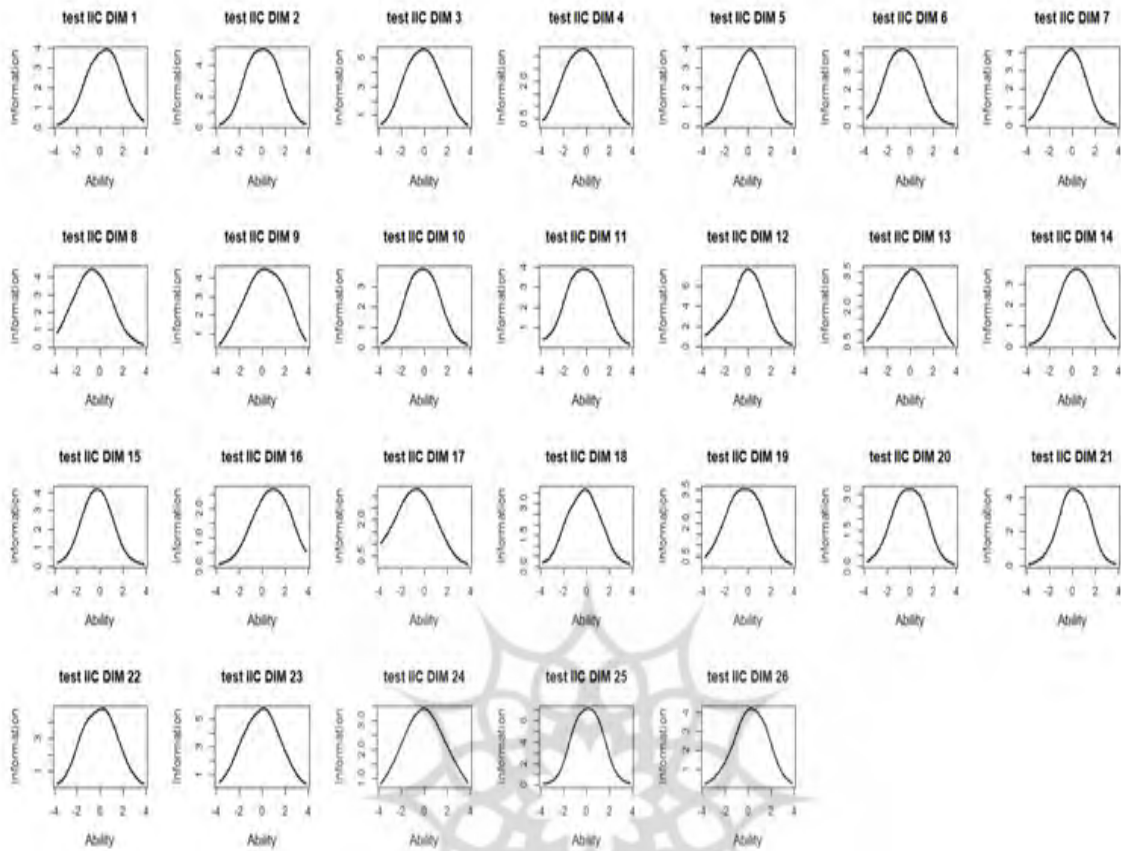
شماره	بعد	آلفای کرانباخ	شماره	بعد	آلفای کرانباخ
۱	حاکم	۰/۷۴	۱۴	خانه	۰/۷۳
۲	پلیس	۰/۸۳	۱۵	باغبانی	۰/۶۶
۳	کلکسیون	۰/۸۱	۱۶	آشپزی	۰/۷۱
۴	وحشت افکن	۰/۷۳	۱۷	ارتباطات	۰/۷۲
۵	چهره معمایی	۰/۷۴	۱۸	تجارت	۰/۷۳
۶	فاعل	۰/۷۷	۱۹	آرمانگرایی	۰/۷۱
۷	سالاریت	۰/۷۴	۲۰	اعتیاد	۰/۷۶
۸	جنگ	۰/۷۶	۲۱	انعطاف پذیری	۰/۷۹

شماره	بعد	الفای کرانباخ	شماره	بعد	الفای کرانباخ
۹	کارآگاه	۰/۷۸	۲۲	بهبودی	۰/۸۱
۱۰	مفعول	۰/۷۳	۲۳	هم اعتیاد	۰/۷۲
۱۱	رعیت	۰/۸۳	۲۴	کاردان	۰/۸۵
۱۲	دینداری	۰/۷۳	۲۵	تاب اوری	۰/۷۶
۱۳	ایثار	۰/۷۴	۲۶	شرافت	۰/۷۴

نتایج بررسی نشان داد تمامی ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق زنان از اعتبار هم‌سانی درونی مناسبی (بالتر از مقدار ۰/۷) برخوردار هستند که مقادیر به دست آمده در جدول ۶ ارائه شده است. همان‌گونه که نتایج نشان می‌دهد بالاترین ضریب اعتبار مربوط به بعد هم اعتیاد بود. کمترین میزان اعتبار نیز مربوط به دو عامل چهره معمایی و خانه بود. در نتیجه براساس شواهد تجربی اعتبار داده‌های گردآوری شده از طریق پرسش‌نامه قصه عشق زنان مورد تأیید قرار می‌گیرد.

تابع آگاهی

منحنی آگاهی هر یک از ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق زنان و نیز سؤالات مربوط به هر یک از سؤال‌های پرسش‌نامه ارائه شده است. تابع آگاهی در نظریه سؤال پاسخ، میزان اعتبار نتایج را در سطوح مختلف صفت مکتون بررسی می‌کند. به عبارتی تابع آگاهی آزمون نشان می‌دهد به طور کلی یک آزمون، به چه میزان آگاهی بخشی از میزان توانایی آزمودنی‌ها در پیوستار صفت مکتون را دارد. در ادبیات نظریه سؤال پاسخ هر چقدر آزمون بتواند آگاهی بالاتری در طیف وسیع‌تری از افراد را از نظر توانایی ارائه کند، آزمون دارای اعتبار بالاتر و میزان خطای کمتری است. لازم به ذکر است بدلیل تعداد بالای ابعاد امکان ارائه تابع آگاهی در فضای چند بعدی امکان پذیر نبود و به جای آن تابع آگاهی هر بعد آزمون جداگانه تحلیل و گزارش شده است. در شکل ۳ منحنی آگاهی ابعاد ۲۶ گانه پرسش‌نامه قصه عشق زنان ارائه شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، تمامی ۲۶ بعد این پرسش‌نامه میزان آگاهی مناسبی در اکثر سطوح توانایی (توانایی بین ۳- تا ۳) دارند و بیشترین میزان آگاهی نیز در محدوده توانایی بین منفی و مثبت ۲ قرار دارد و آگاهی بدست آمده در این محدوده مطلوب است.

شکل ۱. منحنی آگاهی ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق زنان

پس از جمع بندی نتایج و بررسی محتوایی سؤالات پرسش‌نامه قصه عشق زنان نام‌گذاری هر یک از ابعاد به دست آمده انجام شد که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است..

جدول ۴. نام‌گذاری ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق زنان

شماره	بعد	سؤال‌ها	شماره	بعد	سؤال‌ها
۱	حاکم	۱ تا ۵	۱۴	خانه	۹۱ تا ۹۵
۲	پلیس	۶ تا ۱۱	۱۵	باغبانی	۹۶ تا ۹۹
۳	کلکسیون	۱۲ تا ۱۸	۱۶	آشپزی	۱۰۴ تا ۱۰۷
۴	وحشت افکن	۱۹ تا ۲۳	۱۷	ارتباطات	۱۰۸ تا ۱۱۳
۵	چهره معمایی	۲۴ تا ۲۷	۱۸	تجارت	۱۱۹ تا ۱۲۲
۶	فاعل	۲۸ تا ۳۲	۱۹	آرمان‌گرایی	۱۲۳ تا ۱۲۷
۷	سالاریت	۳۳، ۳۵ تا ۳۷	۲۰	اعتیاد	۱۲۸ تا ۱۳۰، ۱۳۲
۸	جنگ	۳۸ تا ۴۳	۲۱	انعطاف پذیری	۱۳۳ تا ۱۳۶
۹	کارآگاه	۴۴ تا ۵۲	۲۲	بهبودی	۱۳۷ تا ۱۴۲
۱۰	مفعول	۵۹ تا ۶۳	۲۳	هم‌اعتیاد	۱۴۳ تا ۱۴۹
۱۱	رعیت	۶۶ تا ۷۰	۲۴	کاردان	۱۵۰ تا ۱۵۶
۱۲	دینداری	۷۶ تا ۸۴	۲۵	تاب‌آوری	۱۵۷ تا ۱۶۲
۱۳	ایثار	۸۵ تا ۹۰	۲۶	شرافت	۱۶۳ تا ۱۶۷

در این بخش بررسی و مقایسه نتایج به دست آمده در این پژوهش با نسخه اصلی پرسش‌نامه قصه عشق زنان و نیز پرسش‌نامه بازطراحی شده توسط پژوهشگر انجام شد. نتایج نشان داد ۶ عامل کم‌دین، مطنون، تماشاچی، قربانی، علم و هنر به دست نیامدند ولیکن سایر عامل‌های مورد انتظار پژوهشگر که ۲۶ عامل (از قبیل حاکم، پلیس و دیگر عوامل) بود، استخراج شد.

روایی ملاکی

جهت بررسی روایی ملاکی هم‌بستگی بین نمرات ابعاد پرسش‌نامه قصه عشق در ارتباط با پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ مورد ارزیابی قرار گرفت. همان‌گونه که نتایج ضریب هم‌بستگی پیرسون بین ابعاد ۲۶ گانه پرسش‌نامه قصه عشق با نمرات رضایت زناشویی انریچ نشان می‌دهد، رابطه به دست آمده در ارتباط با تمامی ابعاد در سطح خطای ۰/۰۱ معنی‌دار است. در این میان بیشترین هم‌بستگی مربوط به بعد تاب آوری (۰/۵۸) و کمترین هم‌بستگی نیز مربوط به بعد فاعل (۰/۳۶) است. بنابراین، براساس نتایج می‌توان بیان داشت پرسش‌نامه قصه عشق زنان از روایی ملاکی خوبی برخوردار است.

جدول ۵. روایی ملاکی پرسش‌نامه قصه عشق با نمرات رضایت زناشویی

شماره	بعد	R	شماره	بعد	R
۱	حاکم	۰/۴۳**	۱۴	خانه	۰/۵۰**
۲	پلیس	۰/۵۱**	۱۵	باغبانی	۰/۴۲**
۳	کلکسیون	۰/۴۲**	۱۶	آشپزی	۰/۴۱**
۴	وحشت افکن	۰/۴۷**	۱۷	ارتباطات	۰/۵۱**
۵	چهره معمایی	۰/۴۴**	۱۸	تجارت	۰/۳۹**
۶	فاعل	۰/۳۶**	۱۹	آرمانگرایی	۰/۴۱**
۷	سالاریت	۰/۵۶**	۲۰	اعتیاد	۰/۳۷**
۸	جنگ	۰/۵۴**	۲۱	انعطاف‌پذیری	۰/۵۷**
۹	کارآگاه	۰/۴۷**	۲۲	بهبودی	۰/۵۱**
۱۰	مفعول	۰/۵۴**	۲۳	هم‌اعتیاد	۰/۴۱**
۱۱	رعیت	۰/۴۰**	۲۴	کاردان	۰/۵۲**
۱۲	دینداری	۰/۴۲**	۲۵	تاب‌آوری	۰/۵۸**
۱۳	ایثار	۰/۵۳**	۲۶	شرافت	۰/۴۱**

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش، برای بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ و رابطه آن با رضایت زناشویی، چندین روایی و اعتبار مورد ارزیابی قرار گرفت. ابتدا، روایی محتوایی پرسش‌نامه با نظر کارشناسان تأیید شد تا اطمینان حاصل شود که سؤالات ابعاد مختلف عشق را به خوبی اندازه‌گیری می‌کنند. سپس، روایی سازه با استفاده از مدل‌های چندبعدی نظری سؤال-پاسخ (MIRT) بررسی شد و ۲۶ عامل اصلی شناسایی شد. همچنین، روایی ملاکی با مقایسه نتایج پرسش‌نامه با معیارهای معتبر دیگر و اعتبار هم‌سانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد. در ادامه، به تشریح نتایج این ارزیابی‌ها پرداخته خواهد شد.

برای بررسی روایی محتوایی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ، از نظرات کارشناسان روان‌شناسی بالینی و مشاوران خانواده استفاده شد. در این راستا، روش لاواشه که به تبدیل قضاوت کیفی داوران به یک معیار کمی شناخته می‌شود (شولتز و همکاران، ۲۰۱۳)، به کار گرفته شد. از ۶ نفر از متخصصان درخواست شد تا هر گویه را براساس اهمیت آن در قالب طیف سه‌قسمتی «ضروری است»، «مفید است» و «غیرضروری» ارزیابی کنند. براساس تعداد خبرگان، ضریب روایی محتوایی ۰/۹۹ به‌عنوان معیار قبول تعیین شد. نتایج نشان می‌دهد که از ۲۲۷ گویه طراحی‌شده، ۱۶۷ گویه به دلیل بالاتر بودن از این شاخص تأیید و ۶۰

گویه به دلیل عدم توافق بالای داوران حذف شدند. این تحلیل به بهبود کیفیت ابزارهای پژوهشی و افزایش دقت نتایج کمک می‌کند و می‌تواند به درک عمیق‌تری از ابعاد عشق و روابط زناشویی بیفزاید.

در بررسی ادعای پژوهشگر در مورد شناسایی ابعاد پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق زنان، از مدل‌های اکتشافی چندبعدی نظریه‌ی سؤال-پاسخ (MIRT) استفاده شد. به‌منظور تعیین تعداد ابعاد احتمالی پرسش‌نامه، از سه روش آماری مختلف بهره‌برداری شد. در روش ابتدا، آزمون وارد و آماره‌ی DETECT برای بررسی و شناسایی بهترین مدل به‌کار گرفته شد که نتایج آن نشان داد مدل ۲۶ بعدی از شاخص‌های مطلوب‌تری نسبت به سایر مدل‌ها برخوردار است. همچنین در این روش، مدل‌های ۱۲ و ۲۱ بعدی نیز پیشنهاد شده بودند، اما مدل ۲۶ بعدی با مقادیر بهینه در شاخص‌ها نسبت به سایرین برتری داشت. در روش دو، که ساختار خیلی ساده نامیده می‌شود، از آماره‌ی VSS، MAP، و BIC تعدیل‌شده استفاده شد. نتایج این روش نیز تأییدکننده‌ی برتری مدل ۲۶ بعدی بود، با این حال مدل‌های دو بعدی و تک بعدی نیز به‌عنوان گزینه‌های معقول معرفی شدند. این فرآیند نشان‌دهنده‌ی آن است که پژوهشگران برای درک بهتر ابعاد عشق و ارتباطات زناشویی، از روش‌های متعدد و متنوع استفاده می‌کنند که می‌تواند منجر به یافته‌های معتبرتر و دقیق‌تر شود. در پایان، مقایسه‌ی نتایج حاصل از چهار آزمون آماری نشان داد که بین مدل‌های مختلف پاسخ مدرج و مدل امتیاز پاره‌ای، مدل پاسخ مدرج عملکرد بهتری در تمامی شاخص‌های برازش از جمله آزمون نسبت درست‌نمایی و معیارهای AIC و BIC داشته است. از بین مدل‌های پاسخ مدرج، مدل ۲۶ بعدی به‌عنوان بهترین مدل شناسایی شد و مقادیر به‌دست‌آمده در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار بودند. این نتایج نشان‌دهنده‌ی اعتبار و روایی مدل ۲۶ بعدی به‌عنوان ساختار بعدی پرسش‌نامه است و این امر می‌تواند در تحلیل‌های آینده مرتبط با رضایت زناشویی و عشق مؤثر واقع شود.

ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه نیز به‌دقت مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که از بین ۱۶۷ سؤال پرسش‌نامه، ۲۷ سؤال به دلیل داشتن ضریب شیب نامناسب حذف شدند. درمقابل، ۱۴۰ سؤال باقی‌مانده به‌خوبی قادر به تمیز افراد با سطح صفت بالا و پایین بودند. این یافته‌ها نشان‌دهنده‌ی توانایی مطلوب سوالات در اندازه‌گیری ابعاد عشق و ارتباطات زناشویی است. همچنین بررسی ضرایب آستانه نشان داد که اکثر سوالات به‌خوبی توزیع شده‌اند و گزینه‌های پاسخ در بازه‌های قابل قبول قرار دارند. به‌طور کلی، این نتایج نشان می‌دهد که پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق استرنبرگ از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی برخوردار است و می‌تواند به‌عنوان ابزاری معتبر در مطالعات آینده استفاده شود.

برای بررسی روایی ملاکی پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق، هم‌بستگی بین نمرات ابعاد این پرسش‌نامه و پرسش‌نامه‌ی رضایت زناشویی انریچ مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد که رابطه‌ی بین تمامی ابعاد پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق و نمرات رضایت زناشویی در سطح معناداری قابل‌توجهی است. به‌طور خاص، بالاترین هم‌بستگی میان ابعاد مربوط به پرسش‌نامه‌ی زنان و نمرات رضایت زناشویی مشاهده شد، که نشان‌دهنده‌ی این است که ابعاد تاب‌آوری به‌ویژه به رضایت زناشویی مرتبط هستند. این یافته‌ها حاکی از آن است که پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق از روایی ملاکی مطلوبی برخوردار است و می‌تواند به‌عنوان ابزاری معتبر در ارزیابی ارتباطات زناشویی مورد استفاده قرار گیرد.

برای بررسی پایایی پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق، از شاخص پایایی آلفای کرونباخ استفاده شد تا اعتبار هم‌سانی درونی ابعاد مختلف آن مورد ارزیابی قرار گیرد. نتایج نشان داد که تمامی ابعاد پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق زنان از اعتبار هم‌سانی درونی مناسبی برخوردار هستند و مقادیر این اعتبار در سطحی قابل قبول گزارش شده‌اند. به‌ویژه، بعد هم‌اعتیاد بالاترین ضریب اعتبار را نشان داد، در حالی که دو بعد چهره‌ی معمایی و خانه‌ی کمترین میزان اعتبار را داشتند. این نتایج تأییدکننده‌ی اعتبار داده‌های گردآوری‌شده از طریق پرسش‌نامه‌ی قصه‌ی عشق زنان هستند. در ادامه، منحنی آگاهی برای ابعاد مختلف پرسش‌نامه‌ی عشق و سوالات مرتبط با هر یک از آن‌ها ارائه شد. تابع آگاهی در نظریه‌ی سؤال-پاسخ، میزان اعتبار نتایج را در سطوح مختلف صفت مکنون بررسی می‌کند و نشان می‌دهد که آزمون تا چه حد می‌تواند توانایی آزمودنی‌ها را در پیوستار صفت مکنون شناسایی کند. طبق نظریه، هرچقدر یک آزمون بتواند آگاهی بیشتری از توانایی‌ها ارائه دهد، اعتبار بالاتری خواهد داشت و میزان خطای کمتری را نیز نشان می‌دهد. با توجه به تعدد بالای ابعاد، امکان ارائه‌ی تابع آگاهی در فضای چندبعدی وجود نداشت و به‌همین دلیل، تابع آگاهی هر بعد به‌صورت

مجزا تحلیل و گزارش شد. نتایج نشان می‌دهد که تمامی ۲۶ بعد پرسش‌نامه قصه عشق زنان آگاهی مناسبی را در اکثر سطوح توانایی ارائه می‌دهند و بالاترین میزان آگاهی در محدوده توانایی نزدیک به صفر مشاهده می‌شود که این نتایج مطلوب ارزیابی می‌شوند.

پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ که توسط علائی (۱۳۸۷) برای نخستین بار در ایران هنجاریابی شد، از آن زمان به ابزاری پرکاربرد در ارزیابی روابط عاطفی و پیش‌بینی کیفیت روابط زناشویی در مشاوره‌های پیش از ازدواج تبدیل شده است. با این وجود، پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که ابزارهای سنجش روانی، به‌ویژه در حوزه‌های فرهنگی مختلف، نیازمند تعدیل و بومی‌سازی‌اند تا دقت و اعتبار بیشتری در نتایج به‌دست‌آمده حاصل شود (رینالد و لوینگستون، ۲۰۲۱؛ کاپلان و ساکازو، ۲۰۱۱). از این رو، استانداردسازی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسش‌نامه با استفاده از مدل‌های چندبعدی سؤال و پاسخ به‌منظور ارتقای اعتبار و کارایی آن برای مشاوران و روان‌شناسان ایرانی ضروری به نظر می‌رسید. این پژوهش، با هدف بومی‌سازی ابزار استرنبرگ، نه تنها به حذف ابعادی پرداخته که با فرهنگ و ساختار اجتماعی ایران هم‌خوانی کمتری دارند، بلکه ابعاد جدیدی را که بازتاب‌دهنده ارزش‌ها و تعاملات عاطفی زوج‌های ایرانی است، به آن افزوده است. این نسخه اصلاح‌شده، به مشاوران امکان می‌دهد تا با اتکا به داده‌های دقیق‌تر و معتبرتر، تحلیلی جامع‌تر و کاربردی‌تر از پویایی‌های روابط زوجین ارائه دهند و پیش‌بینی بهتری از کیفیت و دوام رابطه زوجین داشته باشند (کازدین، ۲۰۲۱).

براساس نتایج حاصله و سیر مراحل پژوهش، تعداد ۲۲۰ سؤال طراحی‌شده توسط پژوهشگر در مرحله پیش‌آزمون و سپس در مرحله آزمون به ۱۶۷ سؤال تقلیل یافت. پس از اجرای مرحله اصلی آزمون و تجزیه و تحلیل داده‌ها و حذف برخی از مؤلفه‌ها، تعداد ۲۶ مؤلفه زنان با ۱۴۳ سؤال از نظر شاخص دشواری سؤالات، ضریب آستانه و شیب سؤالات، بررسی محتوایی سؤالات، قدرت تشخیص در صفت مکنون، منحنی آگاهی مناسب، فراگیری سؤالات در مخاطبین و اعتبار هم‌سانی درونی پرسش‌نامه دارای نمره قابل‌قبولی بوده و می‌تواند به‌عنوان یک ابزار علمی قابل‌اعتماد در عرصه هم‌سان‌یابی مشاوره قبل از ازدواج برای زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره مورد بهره‌برداری مشاوران و روان‌شناسان قرار گیرد.

این پرسش‌نامه براساس قصه عشق استرنبرگ ابعادی از رابطه عاشقانه را ترسیم می‌کند که با فرهنگ‌های مختلف قابل‌انطباق است، اما هر فرهنگ می‌تواند نیاز به تنظیم و بومی‌سازی این ابزار را احساس کند تا بهتر بتواند الگوهای خاص خود را منعکس کند. این ابزار به شناسایی و تحلیل الگوهای عاطفی، انتظارات و باورهای زوجین در رابطه عاشقانه کمک می‌کند. بنابراین، رواسازی و بومی‌سازی پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ برای جامعه ایرانی، نه تنها به مشاوران و روان‌شناسان این امکان را می‌دهد که به تحلیل دقیق‌تر و معتبرتری از پویایی‌های روابط عاشقانه در بافت فرهنگی ایران دست یابند، بلکه می‌تواند به افزایش کیفیت مشاوره‌های پیش از ازدواج و کاهش تعارضات زناشویی کمک کند. از سوی دیگر، مراکز مشاوره شمیم (۱۳۳۲ مرکز مشاوره در سراسر کشور) که حدود ۵۰۰ مشاور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری فعالیت دارند و هر ساله در دوره بازآموزی شرکت می‌کنند، تحت آموزش قرار گرفته و ضمن تسلط به چنین ابزار کارآمدی، برای کمک به مراجعین مورد استفاده قرار گیرند. بنابراین، براساس شواهد و نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش، پرسش‌نامه قصه عشق استرنبرگ با اصلاحات و استانداردسازی‌های لازم برای جامعه ایرانی تأیید شده است.

نسخه بومی این ابزار، پس از انجام تحلیل‌های روان‌سنجی و اصلاحات بر روی نسخه اصلی، می‌تواند به‌عنوان ابزاری معتبر و کارآمد برای مشاوران، روان‌شناسان و دیگر کاربران در زمینه ارزیابی روابط زناشویی و پیش‌بینی رضایت زناشویی مورد استفاده قرار گیرد. نتایج به‌دست‌آمده از این پرسش‌نامه می‌تواند در راستای بهبود مشاوره‌های قبل از ازدواج و ارتقای کیفیت روابط زناشویی در جامعه ایرانی مؤثر واقع شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مطالعه با رعایت کامل اصول اخلاقی انجام گرفت. تمام شرکت‌کنندگان پس از آگاهی کامل از اهداف و روش‌های مطالعه، رضایت آگاهانه کتبی خود را ارائه کردند. محرمانه بودن اطلاعات و داده‌های شخصی شرکت‌کنندگان در تمام مراحل مطالعه حفظ شد. این مطالعه مطابق با دستورالعمل‌های اخلاقی موسسات تحقیقاتی مربوطه و کمیته‌ی اخلاق دانشگاه اجرایی انجام گرفت.

مشارکت نویسندگان

همه‌ی نویسندگان در طراحی مطالعه، جمع‌آوری داده، نتیجه‌گیری و نوشتن مقاله مشارکت داشتند. مسئولیت داده‌ها به عهده همه‌ی نویسندگان است.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

حامی مالی

این مطالعه بدون حمایت مالی توسط هیچ سازمان یا شخصی انجام شده است.

سپاسگزاری

از شرکت‌کنندگان در این مطالعه قدردانی می‌کنیم.

منابع

- دهقانی تفتی، زهرا، محمدی، اصغر، و حقیقتیان، منصور. (۱۳۹۸). بررسی جامعه‌شناختی پیامدهای اجتماعی طلاق عاطفی زنان شهر تهران طی سال‌های ۹۶-۹۷ براساس معادلات ساختاری. پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی. ۸(۱): ۹۷-۱۱۵.
<https://doi.org/10.22108/srsp.2019.114366.1355>
- رشید، خسرو، حسوندد، فضل‌الله، نبی‌زاده، صفدر، و رشتی، عابده. (۱۳۹۸). بررسی عوامل برون‌فردی مؤثر بر طلاق عاطفی در میان زنان. مطالعات زن و خانواده. ۷(۱): ۱۱۷-۱۳۷: ۷۰-۵۱.
- علائی پروانه، ابوالفضل کرمی. (۲۰۰۸). ساخت و هنجار یابی مقیاس قصه و بررسی رابطه آن با رضایت زناشویی. روانشناسی معاصر. ۴- ۳۷
- کبیری راد، محسن، علی پور، نفیسه، یاربی، احسان، و حسینی زیدی، سیدابوالقاسم. (۱۴۰۲). بررسی تطبیقی سنت ازدواج در شریعت یهود و روایات شیعه امامیه. مطالعات ادیان و عرفان تطبیقی ۷(۱): ۱۱-۱۹.

References

- Alaei ,P., Karami,A. (2008) Construction and norming of the story scale and examining its relationship with marital satisfaction. *Contemporary Psychology*. 4- 37.(in persian)
- Braida, N., Matta, E., & Paccagnella, L. (2023). Loving in Consensual Non-Monogamies: Clll lgggigg tee Valiii ty ff eeereerg’s iii gggl ar vvve llll .. *Sexuality & Culture*, 27(5), 1828-1847.
- De Ayala, R. J. (2013). *The theory and practice of item response theory*. Guilford Publications
- Dehghani Tafti, Z., Mohammadi, A., & Haqiqitian, M. (2019). A sociological study of the social consequences of emotional divorce in women in Tehran during 2017-2018 based on structural equations. *Strategic Research on Social Issues*. 8(1): 97-115. (in persian)
<https://doi.org/10.22108/srsp.2019.114366.1355>

- He, J., & van de Vijver, F. (2012). Bias and equivalence in cross-cultural research. *Online readings in psychology and culture*, 2(2), 8.
- Immekus, J. C., Snyder, K. E., & Ralston, P. A. (2019). *Multidimensional item response theory for factor structure assessment in educational psychology research*. In *Frontiers in Education* (Vol. 4, p. 45). Frontiers Media SA.
- Kabiri-Rad, M., Alipour, N., Yarbi, E., and Hosseini-Zaidi, S.Q. (1402). A Comparative Study of the Marriage Tradition in Jewish Law and Imami Shia Traditions. *Comparative Religions and Mysticism Studies*, 7(1): 11-19(in persian).
- Kaplan, R. M., & Saccuzzo, D. P. (2001). *Psychological testing: Principles, applications, and issues*. Wadsworth.Thomson Learning.
- Karandashev, V. (2019). *Cross-cultural perspectives on the experience and expression of love* (pp. 83-98). Cham: Springer International Publishing.
- Kazdin, A. E. (2021). *Research design in clinical psychology*. Cambridge University Press.
- Nabila, V., & Gunawan, M. C. (2023). The relationship between the triangular theory of love by Sternberg and romantic relationship satisfaction in the emerging adulthood. *European Journal of Psychological Research*, 10(1), 82-90.
- Naeem, B., Aqeel, M., Maqsood, A., Yousaf, I., & Ehsan, S. (2023). Psychometric properties of the revised Urdu version dyadic adjustment scale for evaluating marital relationship quality between madrassa and Non-Madrassa married women. *International journal of human rights in healthcare*, 16(1), 34-53.
- Pike, I., Mojola, S. A., & Kabiru, C. W. (2018). Making sense of marriage: Gender and the transition to adulthood in Nairobi, Kenya. *Journal of Marriage and Family*, 80(5), 1298-1313.
- Raffagnino, R., & Puddu, L. (2018). Love styles in couple relationships: a literature review. *Open Journal of Social Sciences*, 6, 307-330.
- Rashid, K.H., Hassanvand, F., Nabizadeh, S., & Rashti, A. (2019). Investigating extrinsic factors affecting emotional divorce among women. *Women and Family Studies*. 7(1): 117-137(in persian)
- Reckase, M. D. (2006). 18 Multidimensional item response theory. *Handbook of statistics*, 26, 607-642.
- Reynolds, C. R., & Livingston, R. A. (2021). *Mastering modern psychological testing*. Cham: Springer International Publishing.
- Sternberg, R. J., & Sternberg, K. (2024). A RELIC theory of love: The role of interpersonal, intrapersonal, and extrapersonal elements in love. *Theory & Psychology*, 34(5), 671-698.
- Wallerstein, J. (2019). *The good marriage: How and why love lasts*. Plunkett Lake Press.